



# Міка Валтарі

## ТАКОГО НЕ БУВАЄ

ПОВІСЬ

ХАРКІВ  
«ФІЛІО»  
2017

Чоловік лежав на широкому ліжку. Лежав непорушно. Нічник під металевим абажуром яскраво освітлював його обличчя, залишаючи решту кімнати в сутіні. Попільничка на шафці була повна. Фтористожовті стрілки нічного годинника наближалися до четвертої. Була передранішня пора, однак чоловік не спав.

Він лежав непорушно. Дихав рівно, не відчуваючи ані найменшого хвилювання. Догоріла сигарета. Не переводячи погляду, він загасив її в попільничці. Потім повернув голову і глянув на годинника. Четверта.

Не чулося ані звуку. Товсті фіранки відмежовували передранішній світ за вікнами від непорушної кімнати.

Валіза стояла наготована в кутку. Біля неї — замкнутий портфель із документами. У внутрішній кишені піджака чекали паспорт і зшиток дорожніх чеків. Лишалось вже менш як

три години для сну, однак чоловікові не спалося.

Він знайшов цьому багато причин. Останні дні були неспокійними. Аж попівночі вдалося владнати все для поїздки. Через неспокій у світі постало питання про її скасування. Якщо ситуація й далі загострюватиметься, навряд чи можна очікувати на успіх таких комерційних перемовин. Так чи так, а треба вжити певних застережних заходів, хоча він прикидав, що поїздка навряд чи триватиме довше, як тиждень. А навіть і тоді була змога полетіти на вікенд до Афін чи Будапешта. В Будапешті він мав друзів.

Він дихав спокійно й рівно. Але неусвідомлено прислухався. І щоразу спинялися на мить удари серця, коли йому причувалося, як перед будинком стає автомобіль чи обережно зачиняються двері ліфта в під'їзді. З кожною хвилиною йому додавалося сторожкості, але силою волі він одганяв від себе знайоме чекання. Годі. До всього вже стало байдуже.

Він відклав сигарету, яку саме думав запалити, підвівся з ліжка, надягнув халат і, крутнувши вмикачем світла, зайшов у двері кабінету. Письмовий стіл стояв порожній. Чоловік

підійшов, сів на стілець і неуважно почав витягати шухляди. В них було повно паперів, листів, рахунків, квитанцій, списків, документів, чернеток угод, меморандумів. Обіруч він вийняв з верхньої шухляди купу паперів, поклав їх на стіл і почав методично розбирати.

Багато з цих документів були свого часу важливими й вартими того, щоб їх зберігати. Багато про які він уже не пам'ятав, чому вважав за потрібне їх залишити. Він підтягнув до ніг кошик на папери, пороздирав надвое і начетверо один папір за одним і вкинув туди обривки. Ще були листи і квитанції про сплату членських внесків незліченних товариств. Він узявся і до них. Потім обхопив усю непотрібну паперову купу і вкинув її до кошика.

Те саме він зробив з документами в другій шухляді, лише мимохідь глянувши на верхні. Дві шухляди спорожніли без великих зусиль, і чоловік дивувався, чому ще давно не зробив цієї чистки. Просто зазвичай він не мав часу. І можливо, що він якось раптово змінився. Адже нікотрий з цих документів уже його не хвилював. Вони були просто непотрібним папером, жодне слово в них не навівало йому спогаду чи надії.

Нижню шухляду він не чіпав. Відкинувся на спинку стільця й неуважним поглядом пошукав сигарети. В ноги було холодно. Над ранок переставали опалювати, а зима ще не скінчилась.

Потім він мовчки схопився на ноги. Стукнули входні двері і з ляскотом зачинилися. Почулося кілька непевних кроків. Хтось узявся, шукаючи опори, за велику вішалку. Хтось шепотів, а потім реготнув.

Чоловік випростався, стоячи. Серце билось неприємно сильно, стугонливими ударами. Тієї миті він відчув, наскільки ослабли його м'язи на руках і ногах. Забагато праці в закритих приміщеннях, забагато добрих обідів, забагато недоспаних ночей. Він уже не був непорушний, м'язи живота в нього здригалися, неначе вони почали жити своїм самостійним життям.

Він зробив крок до дверей, але відразу ж зупинився. Знову стукнули входні двері, і ланцюжок дістався на своє місце, невпевнено цоккаючи. В нічній тиші чоловік чув кожен звук аж занадто чітко. Потім двері відчинилися, і в них з'явилася його дружина, позаду якої різко горіло світло вестибюля. Вона стояла у дверях, ретельно тримаючись за одвірок.